

Beantwoording van vragen van Algemeen Belang over het Integraal Huisvestingsplan (IHP)

Elburg, 17 juni 2025

1) Waarom kiest de gemeente in deze tijd van financiële krapte voor het ambitie-scenario, en niet voor het basis-scenario dat beter aansluit bij de huidige middelen?

a) Welke onderbouwing ligt hieraan ten grondslag?

Het verschil tussen het basis- en ambitie-scenario zit met name in het realiseren van een MFA en het verplaatsen van een school naar de nieuwbouwwijk. Daarmee sluit het ambitie-scenario beter aan op toekomstige ontwikkelingen en de gemeentelijke rol in het waarborgen van goede onderwijshuisvesting.

Belangrijk om te benadrukken is dat dit scenario voortkomt uit keuzes die de gemeenteraad de afgelopen jaren heeft gemaakt, waaronder het besluit over de ontwikkeling van een MFA waarin ook een school is opgenomen. Mede daarom is het IHP herijkt en wordt het ambitie-scenario nu aan de raad voorgelegd.

b) Is er een realistisch plan om de financiële risico's en/of verwachtingen te beheersen, mocht aanvullende financiering vanuit het rijk uitblijven?

Ja. Het IHP wordt gefaseerd uitgevoerd. Voor elk project wordt een afzonderlijke businesscase opgesteld, inclusief bijbehorende dekking. Bij tegenvallende financiering kunnen projecten worden versoberd of uitgesteld. Daarnaast wordt actief gezocht naar subsidiemogelijkheden. Jaarlijkse monitoring en bijstelling zorgen voor sturing. Daarbij geldt ook dat eventuele tekorten niet per se binnen het IHP moeten worden opgelost — andere beleidskeuzes, herschikking van middelen of verhoging van inkomsten kunnen ook bijdragen aan dekking.

c) Geld wat er niet is kan toch ook niet worden uitgegeven? Hoe kijkt de wethouder hier tegenaan?

Dat uitgangspunt onderschrijft de gemeente volledig. Er worden geen ongedekte besluiten genomen. Het IHP biedt richting en kaders, maar concrete investeringsbesluiten volgen gefaseerd en worden getoetst aan de financiële mogelijkheden op dat moment.

d) Wat gebeurt er als over een aantal jaar het geld voor het IHP 'op' blijkt te zijn. Moeten scholen die dan toe zijn aan nieuw- en verbouw wachten?

Het IHP is een dynamisch plan dat elke vier jaar wordt geactualiseerd. Als blijkt dat middelen ontoereikend zijn, wordt op basis van de actuele situatie her-prioritering toegepast. Projecten kunnen worden uitgesteld of aangepast, afhankelijk van urgentie en financiële ruimte.

2) Vraag over mede-financiering door scholen en andere partijen

a) Hoe wordt geborgd dat scholen ook daadwerkelijk hun bijdrage kunnen leveren aan het plan?

In het IHP is vastgelegd dat afspraken hierover per project (via businesscases) worden gemaakt. Het is niet gelukt vooraf bindende afspraken met schoolbesturen te maken. Schoolbesturen zijn terughoudend vanwege:

- Tekorten op de vergoeding voor materiële instandhouding;
- Onzekerheid over het rijksbeleid op dit vlak;

- Hoge onderhoudskosten van energie-neutrale gebouwen (ENG);
- Netcongestie en het vervallen van de salderingsregeling;
- Beperkte financiële middelen.
De verdeling van de 17% bovennormatieve kwaliteit (bijv. duurzaamheid) wordt daarom per project besproken. Het wetsvoorstel 'Planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting' legt geen extra verplichtingen op, maar biedt meer ruimte voor vrijwillige financiële bijdragen.

b) Hoe voorkomen we dat dit ten koste gaat van onderwijskwaliteit?

Schoolbesturen geven dit risico zelf expliciet aan als reden voor hun terughoudendheid. Investerings in stenen mogen niet ten koste gaan van het primaire proces. De gemeente erkent dit en voert per project het gesprek over wat financieel haalbaar is, zonder de kwaliteit van het onderwijs onder druk te zetten.

c) Wordt er rekening gehouden met de draagkracht van de besturen en welke rol kunnen samenwerkingspartners als een bibliotheek, kinderopvang enz. spelen?

Ja. De financiële positie van besturen wordt meegewogen in de besluitvorming. De ruimte voor bijdragen van maatschappelijke partners is beperkt. Onderwijsvloeroppervlak (m²) mag niet worden gefinancierd vanuit andere inkomstenbronnen. Ruimten voor andere functies worden doorgaans kostprijsdekkend verhuurd, wat voor partners al een flinke financiële opgave is.

3) Als een school gaat verbouwen/nieuwbouw krijgt, zal er minder geld worden uitgegeven aan dagelijks onderhoud.

a) Zijn er al gesprekken gevoerd met schoolbesturen over het inzetten van deze gelden voor investeringen in nieuwe gebouwen?

Ja, hierover is gesproken. Schoolbesturen hebben echter aangegeven dat zij hun onderhoudsbudgetten hard nodig hebben voor de instandhouding van de bestaande gebouwenvoorraad. Vrijval van middelen is op dit moment dus niet aan de orde.

b) Ziet de wethouder nog andere financieringsmogelijkheden?

Er zijn incidentele regelingen beschikbaar, zoals:

- DUMAVA (duurzaam maatschappelijk vastgoed),
- IPOHV (innovatieprogramma onderwijshuisvesting),
- SUVIS (specifieke uitkering ventilatie).
Structurele aanvullende financieringsbronnen zijn op dit moment beperkt. Daarom is het noodzakelijk scherp te prioriteren en optimaal gebruik te maken van beschikbare subsidies.

4) In de perspectiefnota wordt zoals wij het zien een lager bedrag opgenomen dan het ambitie-scenario vergt.

a) Waarom is deze keuze gemaakt?

De perspectiefnota bevat een raming voor de eerste uitvoeringsjaren van het IHP. Dit is bewust zo gekozen, zodat ruimte blijft voor bijstelling op basis van voortgang, kostenontwikkeling en

financiële kaders. Het IHP fungeert als strategisch kader; de begroting vertaalt dit jaarlijks naar uitvoeringsruimte.

Het bedrag dat in de perspectiefnota is opgenomen dekt de wettelijke verplichtingen van de gemeente. Voor bovenwettelijke onderdelen en incidentele kosten wordt per casus bekeken wat mogelijk is qua dekking en tempo.

5) Hoe voorkomt de gemeente dat dit IHP leidt tot valse verwachtingen bij scholen én ouders?

a) Hoe en wanneer wordt hierover helder en transparant gecommuniceerd met scholen en inwoners?

De gemeente streeft naar realistische verwachtingen en transparante communicatie. Jaarlijks vinden voortgangsgesprekken plaats met schoolbesturen. Voor ouders en inwoners wordt per project gecommuniceerd zodra plannen in voorbereiding zijn. Daarbij worden ook randvoorwaarden, planning en eventuele onzekerheden gedeeld. Zo voorkomen we onduidelijkheid en behouden we draagvlak.